

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.VI.39.128/2011/6.szám

A Kúria a dr.Csipkés Attila ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Varga Emese jogtanácsos által képviselt a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (4025 Debrecen, Miklós u. 4.) alperes elleni gondozási hely megváltoztatása tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2011. április 11. napján kelt 9.K.30.122/2011/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 9.K.30.122/2011/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi nevelőszülőnél és házastársánál 2003. február hónap óta nevelkedett az 1999. március 19. napján született, a 2000. április 15. napján született , továbbá 2008. július 31-e óta gondozták a 2008. július 15. napján született .

Az elsőfokú hatóság bejelentést követően eljárást indított, melynek során pszichológiai véleményt szerzett be, majd a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatát követően a gyermekek gondozási helyét azonnali hatállyal a nevelőszülő veszélyeztető magatartása miatt megváltoztatta, egyidejűleg meghatározta az új nevelőszülő személyét.

A határozatok elleni fellebbezés folytán eljáró alperesi jogelőd 2011. február 3. napján és február 7. napján meghozott 39-5/2011/SZGY-Db. számú és 67-2/2011/SZGY-Db. számú határozataival az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. A határozatai indokolásában idézte a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. cikk 1. pontjában foglaltakat, ezzel összhangban a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 2. § /1/ bekezdését, 2. § /4/ bekezdését, valamint 6. § /5/ bekezdését azzal, hogy a gyermekek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve kell a gyermekek védelmét ellátó hatóságoknak, szervezeteknek eljárni. A gyermekeknek joga van a bántalmazással szemben védelemhez, a családjukból bármely okból kikerült gyermekek biztonságát, egészséges személyiségfejlődését pedig biztosítani kell. A kiskorúak gyámhatóság előtt tett nyilatkozatai, a nevelőszülői, valamint a gyám által tett nyilatkozat és a pszichológiai szakvélemény is valószínűsítette a gyermekek bántalmazását. E meg nem engedett nevelési módszer szükségessé tette új gondozási hely kijelölését, figyelemmel arra, hogy nevelőszülő csak olyan személy lehet, aki személyisége és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakerülésének támogatására, továbbá az átmeneti nevelésbe vett gyermekek érdekében elősegíti azok testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, személyiségük kibontakozását.

A határozatok elleni keresetet a megyei bíróság nem találta alaposnak, azt jogerős ítéletével elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 67. § /1/ bekezdésének értelmében a Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családja, az állam és a társadalom részéről arra a vélelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges. Az Egyezmény 3. cikk 1. pontjában megfogalmazott kötelezettség azt az elvet is jelenti, hogy a közigazgatási hatóságoknak és a bíróságoknak nem csupán a jogszabályoknak, hanem a gyermek legjobb érdekének megfelelő, azaz a fennálló lehetőségek közül a gyermek egészséges fejlődése szempontjából mindig a legjobb döntést kell meghoznia az eljárás teljes tartama alatt. A kötelező erővel nem bíró, azonban a gyermeki jogok hatékony érvényesülésének, védelmének sarokkövét képező Európa Tanács Miniszteri Bizottságának R. (91). 9. számú ajánlása az állam sürgős és hatékony közbelépési kötelezettségét fogalmazza meg mindazon esetekben, amikor az a gyermek érdekében elengedhetetlen. Különleges védelemben rendeli részesíteni az 1. számú alapelv az olyan gyermeket, akinek jóléte bármilyen, helytelen testi vagy szellemi bánásmód következtében súlyos

veszélyben van. A megyei bíróság a Gyvt. 2. § /4/ bekezdését, 9. § /1/ bekezdés e/ pontját, 6. § /5/ bekezdését, 55. § /1/ bekezdés a/ pontját, 66. § e/ pontját, 66/E. § /7/ bekezdését, a Gyvt. 83. § /3/ bekezdés b/ pontját idézve kiemelte a bántalmazás tilalmát azzal, hogy a gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak. A Péter és Norbert utónevű gyermek vonatkozásában a pszichológus szakvélemény aggálytalanul alátámasztotta a bántalmazás valószínűségét, így a visszafordíthatatlan következmények kialakulásának megakadályozása érdekében jogszerűen került sor a gondozási hely azonnali megváltoztatására.

kapcsán a pszichológiai vizsgálat gyermekbántalmazásra utaló jeleket nem tárt fel, azonban már a gyermek legcsekélyebb fokú veszélyeztetettsége is gyermekvédelmi beavatkozásra okot adó helyzetnek tekintendő. Ehhez kapcsolódóan felhívta a figyelmet a szakirodalomban uralkodó, ezt alátámasztó álláspontra is. A felperes által indítványozott tanúk meghallgatását nem tartotta szükségesnek, az ez irányú bizonyítási indítványt mellőzte, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok elegendőek voltak annak megállapításához, hogy a gondozási hely megváltoztatása a gyermekek legjobb érdekére figyelemmel indokolt volt.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, kérve annak „megváltoztatását” és a kereseti kérelmének történő helyt adást. Álláspontja szerint mind a közigazgatási, mind a bírósági eljárásban jogsértően mellőzték bizonyítási indítványai teljesítését. A megyei bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelte, a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § /1/ bekezdésében foglaltakat, mert kizárólag a kiskorú gyermekek pszichológus által élményszerűnek talált előadását vette figyelembe. Ezen túlmenően a jogerős ítélet a Pp. 339./B. §-ába ütközik, mert a közigazgatási hatóságok tényleges bizonyítást nem folytattak le és a tényállást nem tárták fel.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapulvételével tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Pp. 270. § /2/ bekezdése értelmében a Kúriától jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi jogi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban, ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Amennyiben A bírósági ítélet iratellenesen került megállapításra vagy okszerűtlen, logikai

ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A megyei bíróság a peres eljárás eredményeként a bizonyítékok okszerű és helyes mérlegelésével rögzítette, hogy a közigazgatási eljárás adatai, a beszerzett pszichológiai szakvélemény a bántalmazást valószínűsítette, ebből fakadóan a gyermekek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével lelki-testi egészségük biztosítása, személyiségfejlődésük érdekében elkerülhetetlen volt a gondozási hely megváltoztatása. A Kúria egyezően a megyei bírósággal, nyomatékkal mutat rá arra, hogy nem csak a tényleges bántalmazás, hanem a gyermek legcsekélyebb fokú veszélyeztetettségére utaló körülmény is alapot ad a gyámhivatal beavatkozására, ha a gondozási hely a gyermek érdekével ellentétes, és ebből fakadóan a gyermek nevelését az addigi ellátási formában már megfelelő módon nem lehet biztosítani (Gyvt. 83. § /3/ bekezdés).

A Kúria hangsúlyozza, hogy a határozat alapját nem kizárólag kiskorú gyermekek beszámolóí képezték, hanem igen részletes bizonyítási eljárás eredményeként, a feltárt bizonyítékok mérlegelésével, a tényállás tisztázása mellett jutott határozati következtetéseire az alperes. A Pp. 339/B. §-ának megsértése a közigazgatási eljárás során nem volt megállapítható és a megyei bíróság is maradéktalanul eleget a tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettségének. A helyesen felderített tényállásból pedig mindenben helytálló jogi következtetést vont le.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során az alperesnek költsége nem merült fel, ezért a Kúria arról nem rendelkezett, míg a felperes költségmentessége okán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

, 2012. június 6.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. tanácselnök, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelül

bíróági írnok